

ମୁକୁନ୍ଦ ଲାଲ୍ ଭଣ୍ଡାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

[ପି. ବି. ସାଞ୍ଜୁ ଏବଂ ଜି. ଏନ୍. ରାୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶବ୍ରତ]

ମେ 14, 1993

ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ପେନସନ ଯୋଜନା 1972- ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସୈନିକ ସମ୍ମାନ ପେନସନ ଯୋଜନା - ଆବେଦନରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ପେନସନ ପ୍ରଦାନରେ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ – ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ଏବଂ ସମ୍ମାନିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ, ବିଳମ୍ବ ଅଧିକାର ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ- ଆବେଦନ ତାରିଖ ଠାରୁ ଦେୟ ପେନସନ।

ଆବେଦନକାରୀ (ସ୍ଵର୍ଗତ) ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ 1930 ଦଶକର ଶେଷ ଭାଗରେ, ପୂର୍ବତନ ହାଇଦ୍ରାବାଦର ନିଜାମ ରାଜ୍ୟରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ପେନସନ ଯୋଜନା 1972, ଯେତେବେଳେ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ପେନସନ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଛଅ ମାସ କାରାବାସ ଭୋଗିଥିଲେ ଏବଂ ଯାହାର ମୋଟ ଆୟ 5,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ନଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ 1980ରୁ, ଏହି ଯୋଜନା ସମସ୍ତ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ଆୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନର ଏକ ପ୍ରତୀକ (ସମ୍ମାନ) ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । 1985 ମସିହାରେ, ଏହାକୁ ପୂର୍ବତନ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ 1936-39 ମସିହାର ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଭାରତୀୟ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନାହାଁନ୍ତି; ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି; ଏବଂ ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସେମାନେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରାମାଣିକ

ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ତାରିଖରୁ କେବଳ ପେନସନ୍ ପାଇବାର ହକଦାର ହେବେ, ପୂର୍ବ ତାରିଖରୁ ନୁହେଁ ।

ଆବେଦନ କୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା ଯେ :1.ଦାବିଦାରମାନେ ଆବେଦନ କରିବାର ତାରିଖ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ପରେ ମଧ୍ୟ, ସୁବିଧା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ଅତୀତ କିମ୍ବା ଭବିଷ୍ୟତର ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖକୁ ଏକ କଠୋର ସମୟ ସୀମା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରଶ୍ନାତ୍ମକ ସୁବିଧାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଯେଉଁମାନେ ପେନସନ୍ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ, ସେମାନେ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି, କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଜ୍ଞାନ ନ ଥାଇପାରେ । ଅଧିକତ୍ୱ, ଯଦି ଏହି ଯୋଜନା ଦେଶ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭୂମିକା ଦେଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସହାୟତା ଏବଂ ସମ୍ମାନିତ କରିବାର ପ୍ରକୃତ ଉଚ୍ଚ ସହିତ ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଏପରି ଦାବି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୀମାବଦ୍ଧତାର ଯୁକ୍ତି ଉଠାଇବା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଶିଷ୍ଟତା କରେ ।

2. ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୁବିଧାର ଅଧିକାର ଉପରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଅଧିକାରର ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଏକ କଠୋର ସମୟସୀମା ସ୍ଥିର କରିବା ଅବାସ୍ତବ ଏବଂ ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି ଅବମାନନା । ଆବେଦନ ଦାଖଲ ହେବା ପରେ, ଯଦିଓ ଏହା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଯୋଗ୍ୟତା ତଥ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଏହା କରାଯାଇଛି ତାହାକୁ ଦାବିର ଆଗତ ତାରିଖ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯୋଗ୍ୟତାର ପ୍ରମାଣ ତାରିଖ ଯାହାହେଉନା କାହିଁକି ।

3. ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ସହିତ କିମ୍ବା ବିନା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ, ମୂଳ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖରୁ ପେନସନ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ତଥାପି, ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ପେନସନ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ସାପେକ୍ଷ ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଯଦି ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଇବ, ସୈଦ୍ଧାନ୍ତିକ ଭାବରେ, ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଦିନଠାରୁ ସେମାନେ ଏହାର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବା ଉଚିତ୍ । କିନ୍ତୁ ଯୋଜନାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ

ଏମ୍.ଲ୍.ଉତ୍ତରୀ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ [ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସାଞ୍ଜ]

ହେଉଛି ଅସହାୟମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ଏବଂ ସମ୍ମାନ କରିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ବଳିଦାନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା, ଏହାକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରର କ୍ଷତିପୂରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପରିଣତ କରିବା ଏହାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟର ବିରୋଧାତ୍ମକ ହେବ ।

ଅଧିକତ୍ରୁ, ଆବେଦନ କରିବାର ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଏହି ଯୋଜନାର ଲାଭ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବାରୁ, ପିଛିଲା ଭାବରେ କାଳରୁ ଏହି ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ ।

୪. ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଆବେଦନ ଏବଂ ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକୁ ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ସମାଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଦୁଲି ଚାନ୍ଦ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ 1989 ର ଡି. ସଂଖ୍ୟା 1190 ଏବଂ ସୁରାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ 1991 ର ଡି. ସଂଖ୍ୟା 75, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ମୂଳ ଅଧିକରିତା :ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ (c) ସଂଖ୍ୟା 153/1992 ।

(ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 32 ଅନୁଯାୟୀ)

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମହାବୀର ସିଂ, ଆର. କେ. ଖାନ୍ନା ଏବଂ ଆର. ପି. ସିଂ (ଏନ. ପି.) ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଡି. ପି. ଗୁପ୍ତା, ସୁଶ୍ରୀ ଏ. ସୁବଶିନୀ (ଏନ. ପି.) ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ନିରଞ୍ଜନା ସିଂ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସାଞ୍ଜ, ଏହା ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ପେନସନ ଯୋଜନା, 1972 ଅନ୍ତର୍ଗତ ପେନସନ ଦାବି କରୁଥିବା କେତେକ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆବେଦନ । ଏହି ଯୋଜନା ସ୍ୱାଧୀନତାର 25ତମ ବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା 1972 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 15 ତାରିଖରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଯଦି ସେମାନେ ଜୀବିତ ନାହାଁନ୍ତି ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଏବଂ ସହିଦଙ୍କ ପରିବାରକୁ ପେନସନ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ପେନସନ ମାସିକ

200 ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ପରିବାରର ଯୋଗ୍ୟ ନିର୍ଭରଶୀଳଙ୍କ ପରିମାଣ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ଏହା 100ରୁ 200ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । 1980 ମସିହା ଜୁଲାଇ 31 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପେନସନ କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମୋଟ ବାର୍ଷିକ ଆୟ 5000ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିଲା । 1 ଅଗଷ୍ଟ 1980ଠାରୁ, ଏହି ଯୋଜନାର ସୁବିଧା ସମସ୍ତ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତୀକ (ସମ୍ମାନ) ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ତାରିଖଠାରୁ, ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ପେନସନ ପରିମାଣ 200 ଟଙ୍କାରୁ 300 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଵର୍ଗତ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀମାନଙ୍କୁ ସର୍ବନିମ୍ନ 100 ଟଙ୍କାରୁ 200 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିସହ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅବିବାହିତ ଝିଅ ପାଇଁ ମାସିକ 50ଟଙ୍କା ଯୋଡ଼ା ଯାଇ ସର୍ବାଧିକ ସୀମା ମାସିକ 300ଟଙ୍କା କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ମାନ ପେନସନ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟତା, ଯାହା 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1980 ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ସର୍ବନିମ୍ନ ଛଅ ମାସ କାରାବାସ ଭୋଗିବା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଯଦି ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଜଣେ ମହିଳା ହୋଇଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି କିମ୍ବା ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରକୃତ କାରାବରଣର ସର୍ବନିମ୍ନ ଅବଧିକୁ ତିନି ମାସକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକୃତ କାରାବରଣର ଅର୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ ଯୋଜନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି; (a) ସକ୍ଷମ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଅଟକକୁ କାରାବାସ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ; (b) ଏକ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧାରଣ କ୍ଷମାର ଅବଧିକୁ ପ୍ରକୃତ କାରାବରଣର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ; (c) ଯଦି ବିଚାର ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଶେଷ ହୁଏ, ତେବେ ବିଚାରାଧୀନ ଅବଧିକୁ ପ୍ରକୃତ କାରାବାସରେ ଗଣନା କରାଯିବ; (d) ଯୋଗ୍ୟତା ଅବଧି ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ କାରାବରଣର ଖଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିବା ଅବଧିକୁ ମୋଟ କରାଯିବ; (e) ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଲୁଚି ରହିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଯଦି ସେ ଜଣେ ଘୋଷିତ ଅପରାଧୀ ହୋଇଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ଯାହାଙ୍କ ଗିରଫ ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ପାଇଁ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଯାହାଙ୍କ ଅଟକ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ (f) ଛଅ ମାସ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ନିଜ ଘରେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଜିଲ୍ଲା ବାହାରେ ବନ୍ଦୀ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କାରଣରୁ ଯାହାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଜବତ କିମ୍ବା ସଂଲଗ୍ନ କିମ୍ବା ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା, ଏପରି ସଂଘର୍ଷ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ହିଂସା ଯୋଗୁଁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଅକ୍ଷମ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, କେନ୍ଦ୍ର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଚାକିରି ହରାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ

ଏମ୍.ଲ୍.ଭଣ୍ଡାରୀ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ [ନ୍ୟାୟାଧୀନ ସାଞ୍ଜକ]

ଏହିପରି ସଂଘର୍ଷରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ଉପାୟ ହରାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପେନସନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1985 ରେ, କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରୀୟ ଅଣ-ସରକାରୀ ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟିର ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାର ପେନସନ ଯୋଜନାର ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମଧ୍ୟ ଏହାର 30ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1985ର ଏକ ପରିପତ୍ର/ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ପେନସନର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଏହା ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଶାସନକୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଯୋଜନାର ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୈନିକ ସମ୍ମାନ ପେନସନ ଯୋଜନା ରଖାଯାଇଛି । ପରିପତ୍ରରେ ଆହୁରି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଯୋଜନାକୁ 1980 ମସିହାରୁ ପୂର୍ବତନ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ 1936-39 ମସିହାର ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ସହିତ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ବିଧବାପତ୍ନୀମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ମାସିକ ପେନସନର ପରିମାଣ 1 ଜୁନ୍, 1985 ରୁ 500ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପାରିବାରିକ ପେନସନ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ବିଧବାମାନଙ୍କ ଅବିବାହିତ ଝିଅମାନେ ପ୍ରତି ମାସରେ 50ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ପେନସନ ପାଇବାର ହକଦାର ହୋଇଥିଲେ ।

2. ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1190/1189 - ଦୁଲି ଚାନ୍ଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାମଲାରେ ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପେନସନ୍ ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, ଭାରତୀୟ ସଂଘ କୌଣସି ପ୍ରତିବାଦ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ବିବୃତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଦାବି କରିବାର ସମର୍ଥନରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ, ପେନସନ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖାଯାଉନାହିଁ ଯେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ବିବାଦ ଉଠାଯାଇଥିଲା ଯେ ପେନସନ୍ ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ତଥ୍ୟରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ଯେ ସେହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କୁ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1980ରୁ ସରକାର ପେନସନ୍ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ 16 ଜୁଲାଇ, 1990ରେ ସେହି ଆବେଦନରେ ଦେଇଥିବା ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, 41 ଜଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1980ରୁ ପେନସନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଦେଇଥିଲେ, ଯଦିଓ ସେମାନେ ଆବେଦନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 75/1991- 1930 ଦଶକର ଶେଷ ଭାଗରେ ପୂର୍ବତନ ହାଇଦ୍ରାବାଦର ନିଜାମ ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସୁରଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ କାରାଦଣ୍ଡର ବିଭିନ୍ନ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଭାରତ ସଂଘ ଏକ ପ୍ରତି-ଶପଥପାଠ ଦାଖଲ କରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବ ଆବେଦନ, ଯଥା, ଡବ୍ଲୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 1190/1989 (ଉପରୋକ୍ତ) ଏକପାଖିଆ ଭାବରେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବ ଆବେଦନରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ବିଚାର ପାଇଁ ପଢ଼ିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବାରୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଛଅ ମାସର କାରାବାସ ଭୋଗିଥିଲେ କି, ଯାହା ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ କାରାବରଣର ଯୋଗ୍ୟତା ଅବଧି ଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ଅବଧି ପାଇଁ କାରାବାସ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଭୋଗୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ନିଜାମ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନରେ ଏକ ସାଧାରଣ ରାଜକ୍ଷମା ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ବିନା, ସେମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିବେଦନ ବିନା ସେମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିଥିଲେ, ଯଥା, ସେମାନଙ୍କୁ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ଜେଲଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଛଅ ମାସର ଜେଲଦଣ୍ଡର ଯୋଗ୍ୟତା ସର୍ତ୍ତକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଜଣେ କ'ଣକୁ ଛଅ ମାସ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯଦି ପ୍ରକୃତ କାରାଦଣ୍ଡର ଅବଧି ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷମା ଦାବି କରିବା କାରଣରୁ ହ୍ରାସ ନହୁଏ, ତେବେ ସେ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ଜେଲଦଣ୍ଡର ଯୋଗ୍ୟତା ଅବଧି ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1980 ରୁ ପେନସନ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏଠାରେ

ଏମ୍.ଲ୍.ଉତ୍ତରୀ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ [ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସାଞ୍ଜୁକ୍ତ]

ପୁନର୍ବାର, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ, ଭାରତ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେ ପେନସନକୁ ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଦେଇ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଆବେଦନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଦାବି କରିଥିବା ତାରିଖ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ସେ ପିଛିଲା ତାରିଖଠାରୁ ଏହା ପାଇବାର ହକଦାର ହେବା ଉଚିତ୍, ସତେଯେପରି ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏପରି ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

3. ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ବିଷୟରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଆବେଦନକାରୀ/ସ୍ୱର୍ଗତଃ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନେ 1930 ଦଶକର ଶେଷ ଭାଗରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦର ପୂର୍ବତନ ନିଜାମ ରାଜ୍ୟରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1985 ରେ ସରକାରୀ ପରିପତ୍ର/ଟିଠି ଦ୍ୱାରା ଯୋଜନାରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିର୍ବିବାଦରେ ଏହି ଯୋଜନାର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଭାରତ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ତିନୋଟି ବିବାଦ ଉଠାଇଯାଇଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦାବି କରିବାର ସମର୍ଥନରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନାହାଁନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଛଅ ମାସ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ସେମାନେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ପରେ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତୃତୀୟତଃ, ଯେକୌଣସି ମାମଲାରେ, ଯଦି ଏହା ଧରାଯାଏ ଯେ ସେମାନେ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟତା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ଦାବି କରିବାର ସମର୍ଥନରେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରାମାଣିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ତାରିଖ ଠାରୁ ପେନସନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, କୌଣସି ପୂର୍ବ ତାରିଖ ଠାରୁ ନୁହେଁ ।

4. ପ୍ରମାଣର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଯୋଜନା ନିଜେ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଥିବା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦାବି କରିବାର ସମର୍ଥନରେ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ମାତ୍ର ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟତା ଉପରେ ରାୟ ଦେବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏହା କରିବା ସରକାରଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତେଣୁ ଆମେ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବୁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିବା ଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆମେ ଆଶଙ୍କା କରୁଛୁ ଯେ ସରକାରଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହା ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାତ ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ନିଜାମ ରାଜ୍ୟରେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ସାରା ଦେଶରେ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ସବୁଠାରୁ ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥାଇପାରନ୍ତି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଯଦି ସେମାନେ ଜୀବିତ ଅଛନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁତ ବୃଦ୍ଧ ହୋଇଥିବେ । ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଜୀବିତ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବିଧବା ଏବଂ ଅବିବାହିତ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଦାବି କରିବାକୁ ପଡୁଛି, ସେଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ସ୍ଥିତି ଆହୁରି ଖରାପ ହୋଇପାରେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯଦି ଏହି ଯୋଜନା ଦେଶ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭୂମିକାଦେଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସହାୟତା ଏବଂ ସମ୍ମାନ ଦେବାର ପ୍ରକୃତ ଅଭିଳାଷ ସହିତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଏପରି ଦାବି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୀମାବଦ୍ଧତା ଆବେଦନ କରିବା ଅନୁଚିତ । ବାସ୍ତବରେ, ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା କରିବା ସମ୍ଭବ ହୁଏ, ତେବେ ସରକାର ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ପେନସନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ଉଚିତ । ଏପରି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ପ୍ରକୃତ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହା ହିଁ ହେବ । ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି 1985 ମସିହାରେ ଏହାର ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସୈନିକ ସମ୍ମାନ ପେନସନ ଯୋଜନା ରଖାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଆମେ ସରକାରଙ୍କ ଏହି ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଯେ ଦାବିଦାରମାନେ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନ କଲେ ଯୋଜନାର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ଯଦିଓ ବାସ୍ତବରେ ସେମାନେ କାରାବାସ ଭୋଗିଛନ୍ତି ଏବଂ ବଳିଦାନ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ ଅନ୍ୟଥା ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ତେଣୁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଦାବିଦାରମାନେ ଆବେଦନ କରିବାର ତାରିଖ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ସେମାନଙ୍କୁ ଲାଭ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ଆହ୍ଵାନ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ଅତୀତ କିମ୍ବା ଭବିଷ୍ୟତ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖକୁ ଏକ କଠୋର ସମୟସୀମା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରଶାସନିକ ସୁବିଧାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଏମ୍.ଲ୍.ଭଣ୍ଡାରୀ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ [ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସାହୁ]

ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଶେଷ ଯୁକ୍ତିକୁ ଆସିବା, ଯଥା, ଯୋଜନାର ସୁବିଧା କେବଳ ସେହି ଦିନଠାରୁ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯେଉଁଦିନ ଦାବିଦାର ପେନସନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି, ଆମେ ମତ ଦେଉଛୁ ଯେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ କେବଳ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଏପରି ମାମଲା ହୋଇଛି, ଯେପରି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଠାରେ କିଛି ଦାବିଦାର ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରମାଣିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିନା କିମ୍ବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରମାଣ ବିନା । ଏହା ଆଶା କରିବା ଅଯୌଚିକ ଯେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦସ୍ତାବିଜ ସହଜରେ ନିଜ ଦଖଲରେ ରଖିବେ । ସ୍ଵାଭାବିକ ରୂପେ; ଏପରି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଜେଲ ରେକର୍ଡରୁ କିମ୍ବା ଯୋଜନାରେ ନାମିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହାକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ଦାବିଦାରମାନଙ୍କୁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ପୁରୁଣା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ପାଇଁ ନିଜସ୍ଵ ସମୟ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ତେଣୁ, ଏହା ଆଶା କରିବା ଅବାସ୍ତବ ଯେ ଦାବିଦାରମାନେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ସ୍ଥିତିରେ ରହିବେ । ଏପରି ଦାବି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଉଛି ଯୋଗ୍ୟତାର ସତ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା । ଏହା କେଉଁ ସମୟରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ, ତାହା ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ସ୍ଵାଭାବିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଅଧିକାରର ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଏକ ବିଷମ ସମୟସ୍ଥିତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଅବମାନନା କରୁଛି । ତେଣୁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନ କରିବାର ତାରିଖ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରମାଣ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ତାରିଖ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ସୁବିଧା ପାଇବାର ଅଧିକାର ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଥରେ ଆବେଦନ କରିବା ପରେ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣ ଏଥି ସହିତ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଯୋଗ୍ୟତାର ପ୍ରମାଣ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ତାରିଖ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି ତାହାକୁ ଦାବି କରିବାର ଆଗତ ତାରିଖ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

5. ଏହା ଆମକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଉପନୀତ କରେ ଯେ, ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ସତ୍ତ୍ଵେ, ଦାବିଦାର ପୂର୍ବ ତାରିଖ ଠାରୁ ପେନସନର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବା ଉଚିତ୍ କି ନାହିଁ । ଏହି ସୁବିଧା ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ, ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର ରଖାଯାଇଛି ଯେଉଁଠାରେ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1980 ରୁ ସୁବିଧା ଦିଆଯାଇଛି । ଆମେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଆମର ଉକ୍ତସାର ସହ ବିଚାର କରିଛୁ ଏବଂ ଆମର

ମତ ହେଉଛି ଯେ ଏକାଧିକ କାରଣ ପାଇଁ, ସୁବିଧା କେବଳ ଆବେଦନ ତାରିଖ ଠାରୁ ଆସିବା ଉଚିତ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ତାରିଖରୁ ଉଚିତ ନୁହେଁ । ପୂର୍ବ ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ସୁବିଧାର ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଉତ୍ତର ନଥିଲା । ତେଣୁ, ଆମକୁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏହା ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଯଦି ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ଉପକୃତ କରିବା ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସୈଦ୍ଧାନ୍ତିକ ଭାବରେ, ସେମାନେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ହେବା ଉଚିତ, ସୈଦ୍ଧାନ୍ତିକ ଭାବରେ, ସେମାନେ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖରୁ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଯୋଜନାର ଇତିହାସ, ପ୍ରକୃତ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଧହୁଏ ଏପରି ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମାବଳୀକୁ ସମର୍ଥନ କରିବ ନାହିଁ । ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହି ଯୋଜନା 1972 ମସିହାରେ ଆମ ଜାତୀୟ ସ୍ଵାଧୀନତାର ରୌପ୍ୟ ଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଏ ନାହିଁ ଯେ ସେହି ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ କିଛି ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଏହି ଯୋଜନା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଏହା କେବଳ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୀମିତ ଥିଲା ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଏଭଳି ସହାୟତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ କେବଳ ସେହି ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ଏହାର ସୁବିଧା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଆୟ 5,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ନଥିଲା । ଏହା ପରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1980 ଠାରୁ, ଆୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏହି ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ଛାଡ଼ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବଳିଦାନକୁ ପୁରସ୍କୃତ କରିବା କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ନଥିଲା । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସମ୍ମାନ ଦେବା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଯେଉଁମାନେ ଦେଶ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ସମୟରେ ନିଜର ସର୍ବସ୍ଵ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖକୁ ଲାଘବ କରିବା । ବାସ୍ତବରେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜର ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆୟ ନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଏହାର ସୁବିଧା ନେବାକୁ ମନା କରନ୍ତି, କାରଣ ସେମାନେ ଏହାକୁ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଯେଉଁ ଦେଶପ୍ରେମ ଭାବନା ସହିତ ନିମଗ୍ନ ରହିଥିଲେ ତାହା ପ୍ରତି ଅପମାନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି । ଅଭାବୀ ଲୋକଙ୍କୁ ସହାୟତା ଏବଂ ସମ୍ମାନ ଦେବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ବଳିଦାନକୁ ସ୍ଵୀକାର କରିବା ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ତେଣୁ ଏହାକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରର କ୍ଷତିପୂରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପରିଣତ କରିବା ଏହାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିକୂଳ ହେବ । ତଥାପି ତାହା ଫଳାଫଳ ହୋଇପାରେ ଯଦି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ଯାହା ହେଉପରେ, ସୁବିଧା ପିଛିଲା ତାରିଖରୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ଯୋଜନା

ଏମ୍.ଲ୍.ଉତ୍ତରୀ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ [ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସାଞ୍ଜକ]

ଏହାର ଉଚ୍ଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ଉଚିତ ଯାହା ସହିତ ଏହା ପ୍ରରୋଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଆହୁରି ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆୟ ସୀମା ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଏହାର ସୁବିଧା ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ସମାନ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯେହେତୁ ଆମେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଯୋଜନାର ସୁବିଧା ଉପଲକ୍ଷ କରାଉଛୁ, ତେଣୁ ସୁବିଧାକୁ ପିଛିଲା ଭାବେ ଲାଗୁ କରିବା ଉଚିତ ହେବନାହିଁ । ଶେଷରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ପେନସନ କେବଳ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲକ୍ଷ ଏକମାତ୍ର ସୁବିଧା ନୁହେଁ । ନିଯୁକ୍ତି, ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଆବାସ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ପାଇଁ ନାମଲେଖା ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସୁବିଧା ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଇଛି ।

ତେଣୁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ପେନସନ କେବଳ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ଠାରୁ ଦେୟ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଆବେଦନ ସହିତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଯୋଗ୍ୟତାର ପ୍ରମାଣ ଆଉ କି ନଥାଉ । ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ପରେ ହିଁ ପେନସନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବା ଉଚିତ ।

6 . ଆମେ ଏହି ଆବେଦନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟ ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ମନା କରୁଛୁ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନମତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ :

[a] ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ନିରପେକ୍ଷ ଭାବେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ଏହା ପରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ବାହାରେ ଥିବା ଯୁକ୍ତି ଉଠାଇବା ବିନା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

[b] ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନ ଏବଂ ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଥାସମ୍ଭବ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ଯେକୌଣସି ମାମଲାରେ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଯୋଜନାର ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଏବଂ ନିଷ୍ପାପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମାଣର ସମାଧାନ କରିବା ଉଚିତ ।

[c] ଆବେଦନ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ସହିତ କିମ୍ବା ବିନା ଦାଖଲରେ ହେଉ, ମୂଳ ଆବେଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ତାରିଖରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପେନସନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ତଥାପି, ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ପେନସନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।

ଆଜିଠାରୁ ଅତି କମରେ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଏହି ଆବେଦନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନଦେଇ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି ।

ଯୁ. ଆର.

ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।